

Quarterly Journal of Village and Space Sustainable Development

Summer 2022, Vol.3, No.2, Serial Number 10, pp 105 - 120

doi [10.22077/VSSD.2022.5226.1102](https://doi.org/10.22077/VSSD.2022.5226.1102)

Analysis of Economical Impacts of Activities Industrial park on Rural Settlements (Case Study; Tabriz Shahid Salimi Industrial park)

Hossein Karimzadeh^{1*}, Mohsen Aghayari Hir², Azar Bokaeii³

1. Assistant Professor, Department of Rural Planning, Faculty of Planning and Environmental Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

2. PhD student, Department of Rural Planning, Faculty of Planning and Environmental Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

*Corresponding author, Email: karimzadeh10@gmail.com

Keywords:

Rural industries, Economic effects, Shahid Salimi Industrial Town, Structural equation, East Azerbaijan Province

Abstract

Over the past decades, the attitude to the role of rural industries as an influential factor in the economic construction of rural areas, has led to these industries as a basis for the development of rural areas. However, these industries have brought many positive and negative effects in the surrounding rural areas, which requires scientific study. The purpose of this study was to analyze the economic effects of the activity of industrial towns on the surrounding rural settlements in the Shahid Salimi industrial town of Tabriz. This research is applied in terms of purpose and descriptive-analytical in terms of method. In terms of collection methods, it is a field-library research. To select villages in terms of economic impact, 14 villages within a 10 km radius of the industrial town were selected, which according to the 2016 census had a population of 15084 people and 4629 households, using the Cochran's formula, 306 rural households were selected as a sample. Then, SMART PLS 3 software was used to analyze the data. The results showed that the most important economic effect of the establishment of Shahid Salimi industrial town in the surrounding villages was the creation of added value of agricultural products with an average of 0.366.

Received:

23/Feb/2022

Accepted:

30/Apr/2022

How to cite this article:

Karimzadeh, H., Aghayari Hir, M., & Bokaeii, A. (2022). Analysis of Economical Impacts of Activities Industrial park on Rural Settlements (Case Study; Tabriz Shahid Salimi Industrial park). *Village and Space Sustainable Development*, 3(2), 105 - 120. [10.22077/VSSD.2022.5226.1102](https://doi.org/10.22077/VSSD.2022.5226.1102)

فصلنامه روستا و توسعه پایدار فضا

دوره سوم، شماره دوم، پیاپی دهم، تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۱۲۰-۱۰۵

doi: 10.22077/VSSD.2022.5226.1102

تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی (مورد مطالعه: شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز)

حسین کریم زاده^{۱*}، محسن آقایی هیر^۲، آذر بکایی^۳

استادیار گروه برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
دانشجوی دکتری گروه برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده برنامه‌ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.
* نویسنده مسئول، ایمیل: karimzadeh10@gmail.com

چکیده

طی دهه‌های گذشته نگرش به نقش صنایع روستایی به‌عنوان عامل تأثیرگذار در ساخت اقتصادی نواحی روستایی، سبب شده این صنایع به‌عنوان مبنایی برای توسعه نواحی روستایی مورد توجه قرار گیرد. اما این صنایع در نواحی روستاهای پیرامونی خود اثرات مثبت و منفی زیادی به ارمغان آورده‌اند که نیازمند بررسی علمی است. هدف این تحقیق تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی در شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز بوده است. این پژوهش از حیث هدف کاربردی و از نظر روش، توصیفی-تحلیلی است. از حیث روش‌های جمع‌آوری، پژوهشی کتابخانه‌ای-میدانی محسوب می‌شود. برای انتخاب روستاها از نظر تأثیرپذیری اقتصادی تعداد ۱۴ روستا در شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک صنعتی انتخاب شدند که طبق سرشماری سال ۱۳۹۵ دارای ۱۵۰۸۴ نفر جمعیت و ۴۶۲۹ خانوار بودند که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۰۶ خانوار روستایی به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. در ادامه به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SMART PLS ۳ استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که مهم‌ترین اثر اقتصادی حاصل از استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای پیرامونی، ایجاد ارزش افزوده تولیدات کشاورزی با میانگین ۰/۳۶۶ بوده است.

واژگان کلیدی:

صنایع روستایی، اثرات اقتصادی، شهرک صنعتی شهید سلیمی، معادلات ساختاری، استان آذربایجان شرقی

تاریخ دریافت:

۱۴۰۰/۱۲/۰۴

تاریخ پذیرش:

۱۴۰۱/۰۲/۱۰

۱- مقدمه

در ادوار مختلف تاریخی، مناطق روستایی به عنوان یک جزء اصلی و جدانشدنی هر سرزمین، نقشی اساسی در توسعه ملی ایفا می کنند. چراکه به عقیده بسیاری از اندیشمندان این حوزه، توسعه سرزمین در گرو پایداری نظام روستایی به عنوان زیر نظام تشکیل دهنده نظام سرزمین است (بخشی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱) و اگر در جریان پیشرفت و توسعه مناطق روستایی وقفه ای ایجاد شود آثار و پیامدهای آن نه تنها این حوزه ها، بلکه تمام مناطق شهری و کلیت یک سرزمین را در بر خواهد گرفت (Powe, 2020: 1524). روستا و جامعه روستایی به عنوان پایین ترین سطح از سطوح برنامه ریزی برای رسیدن به اهداف کلان توسعه کشورها مدنظر قرار می گیرند. ساماندهی و توسعه روستاها به عنوان زیربنای توسعه ناحیه ای، منطقه ای و در نهایت توسعه ملی تلقی می شود (ابراهیم زاده و همکاران، ۱۳۹۰: ۶).

از این رو وجود مسائل و مشکلات زیستی، اختلاف درآمد و سطح زندگی بین جوامع شهری و روستایی و مهاجرت های روستا-شهری، بسیاری از برنامه ریزان را واداشت تا در استراتژی های توسعه روستایی، باید به متنوع سازی اقتصاد روستایی و کارا نمودن آن از طریق ایجاد انواع فعالیت های اقتصادی، به ویژه صنعتی کردن روستاها، توجه نمود (کریم زاده و همکاران، ۱۳۹۵: ۱۳۰). از سویی دیگر اهمیت تنوع اقتصادی در جوامع روستایی به عنوان یکی از چالش های جهان امروز (پیرامون، ۱۳۹۲) زمانی بیشتر آشکار می گردد که بدانیم ۷۰ درصد از فقرای جهان را روستاییان تشکیل می دهند (Christiaensen et al. 2013) جایی که زندگی تنها به فعالیت های کشاورزی بستگی دارد. طی چند دهه اخیر، سیاست حرکت به سمت توسعه روستایی از مسیر صنعتی سازی و گسترش قطب های صنعتی در مجاورت نواحی روستایی پیگیری شده است و اثرات گوناگونی را در محیط روستایی بر جای گذاشته است (براتی و همکاران، ۱۴۰۰: ۳۶).

صنعتی شدن به عنوان یک تصمیم سرنوشت ساز برای توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهای در حال رشد ضرورتی است که قابل انکار نمی باشد (سلیمی زاده، ۱۳۹۶: ۶۸). امروزه صنعت، به عنوان اصلی ترین ابزار، در توسعه مناطق عقب مانده نقش محوری به خود اختصاص داده است. این نقش شاید برخاسته از این واقعیت است که تولید در بخش صنعت، در مقایسه با کشاورزی، قابلیت جابه جایی و انعطاف پذیری بیشتر با شرایط و اوضاع و احوال محیطی، منطقه ای و ملی دارد (Cheng et al. 2019: 306). صنعتی شدن نقش عمده ای در توسعه اقتصادی و اجتماعی جوامع روستایی دارد. در فرایند توسعه صنعتی، استقرار پدیده شهرک صنعتی به عنوان یکی از راهبردهای توسعه روستایی شناخته می شود (علیزاده و همکاران، ۱۳۹۸: ۳۲). استقرار صنایع شهرک های صنعتی در نواحی مختلف شهری و روستایی دارای اثرات کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی بسیاری می باشد به طوری که در کشورهای در حال توسعه با وجود اینکه این روند با تأخیر زمانی نسبتاً طولانی و تفاوت ماهوی همراه بوده (سلیمی زاده، ۱۳۹۶: ۶۹). صنایع روستایی به عنوان یکی از عوامل تأثیر گذار، تأثیرات نسبتاً مشابه و بعضاً گسترده تری در تحول سکونتگاه ها بر جای گذاشته است (Cheng et al. 2019: 307).

از این رو با توجه به اینکه صنایع روستایی توانایی بالایی در جذب نیروی کار دارند، منابع عمده ای برای کسب درآمد هستند که منجر به کاهش شکاف درآمدی در سطح جوامع روستایی می شوند (ریاحی و همکاران، ۱۳۹۳: ۹). از سویی دیگر وجود شهرک های صنعتی در مجاورت مناطق روستایی می تواند باعث بروز رونق اقتصادی این مناطق شود و تغییراتی را در وضعیت اجتماعی و اقتصادی روستاها ایجاد کنند (شاهی و همکاران، ۱۳۹۵).

استقرار صنایع شهرک های صنعتی در نواحی مختلف شهری و روستایی دارای اثرات کالبدی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی بسیاری می باشد (Cheng et al. 2019: 307). به طوری که در کشورهای

در حال توسعه با وجود اینکه این روند با تأخیر زمانی نسبتاً طولانی و تفاوت ماهوی همراه بوده، صنایع روستایی به عنوان یکی از عوامل تأثیرگذار، تأثیرات نسبتاً مشابه و بعضاً گسترده تری در تحول سکونتگاه‌ها بر جای گذاشته است (باقربان و همکاران، ۱۳۹۵). اما علی‌رغم همه پیامدهای مثبت ناشی از توسعه صنعت در مناطق روستایی باید اذعان داشت که همیشه دارای اثرات مثبت برای مناطق روستایی نبوده است. صنایع روستایی در صورت عدم کنترل و هدایت صحیح می‌تواند باعث بروز مسائل و مشکلات فراوانی بر جوامع روستایی شوند (نجفی‌کانی، ۱۳۸۵: ۴).

در استان آذربایجان شرقی نیز گسترش شهرک‌های صنعتی (شهید سلیمی) در مجاورت مناطق روستایی به عنوان یکی از فعالیت‌های توسعه‌ای، تأثیرات اقتصادی مختلفی را به همراه داشته است که با رشد صنعت در روستاها زمینه برای اشتغال نیروی انسانی فراهم آمده است. در این راستا با وجود اینکه گسترش این گونه صنایع جزو ملزومات توسعه اقتصادی و صنعتی در نواحی روستایی است، با این حال تمرکز این صنایع در برخی مناطق می‌تواند اثرات و پیامدهای منفی برای مناطق محلی در پی داشته باشد؛ بنابراین شناسایی و ارزیابی اثرات اقتصادی استقرار این گونه صنایع در نواحی روستایی امری ضروری و مهم تلقی می‌شود (بکایی و همکاران، ۱۳۹۸: ۵۸).

۲- بیان نظریه‌ای

رشد سریع صنایع در جهان امروز، از لحاظ کمی و کیفی، نیاز به برنامه‌ریزی را برای سازمان‌دهی صنایع در زمینه‌های مختلف آشکار می‌سازد. در سال‌های اخیر، به لحاظ افزایش جمعیت روستایی و گرایش کشاورزی به سوی مکانیزاسیون، ایجاد اشتغال در نواحی روستایی را با مشکل روبه‌رو ساخته است. (پورطاهری و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۰۷). از این رو توسعه و ایجاد شهرک‌های صنعتی در مجاورت نواحی روستایی دامنه وسیعی از تغییرات اقتصادی و اجتماعی را ایجاد کرده و چهره جدیدی را در اقتصادهای نوظهور این مناطق ایجاد کرده است؛ و باعث تغییر در بسیاری از موضوعات مربوط به محیط‌زیست، درآمد، تغییر در ساختار اقتصادی، زیرساخت‌ها و غیره شده است (Kim Anh, 2019: 1528).

توسعه مناطق صنعتی در نواحی روستایی به عنوان راه‌حلی برای توسعه اقتصادی یک کشور جهت پیشتازی در امر توسعه مطرح است. توسعه صنعتی باعث افزایش توان تولیدی، صادراتی و همچنین باعث پیشرفت مناطق مختلف یک کشور می‌شود که این امر باعث تقویت زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی می‌شود. شهرک‌های صنعتی به عنوان یکی از بازوهای صنعت نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در توسعه یک کشور ایفا می‌کند که می‌تواند به عنوان عاملی جهت افزایش تحرکات اقتصادی و همچنین انتقال منابع مالی جهت دستیابی به توسعه در مناطق محروم‌تر مورد بررسی قرار گیرد (Anh, 2018: 55).

یکی از ویژگی‌های بارز الگوهای توسعه‌ای در اکثر کشورهای در حال توسعه، سرعت فاحش توسعه یافتن مناطق شهری نسبت به مناطق روستایی است (Kien, 2016: 23). به طوری که نه تنها در مناطق روستایی فاصله‌ای چشمگیر در زمینه سرمایه‌گذاری و تولید به چشم می‌خورد، بلکه از حیث مسائل فرهنگی و اجتماعی نظیر آموزش، سلامتی و امنیت اجتماعی که همه جز پیش‌شرط‌های توسعه انسانی هستند نیز دارای عقب‌ماندگی‌های فاحشی نسبت به مناطق شهری هستند. این وضعیت مهاجرت‌های بی‌رویه روستا شهری را در این کشورها به دنبال داشته است که خود مقدمه‌ای برای مشکلات فراگیر اجتماعی و اقتصادی به ویژه در مراکز شهری بوده است. به طور خلاصه فقر، پایین بودن درآمد، بیکاری و به تبع آن مهاجرت از مهم‌ترین چالش‌های پیش روی جامعه روستایی است. راه‌اندازی و گسترش صنایع روستایی با توجه به نقش مؤثری که می‌توانند در راستای توسعه اقتصادی و اجتماعی ایفا کنند، یکی از مهم‌ترین

و اساسی ترین راه حل ها برای غلبه بر معضلات مناطق روستایی محسوب می شود (نوبخت، ۱۳۹۳: ۱۱۲). از این رو صنایع روستایی باعث بهبود وضعیت درآمد و پایداری اقتصادی خانوار روستایی می گردد و با متنوع شدن منابع درآمدی خانوارها ریسک های اقتصادی در این مناطق نیز کاهش می یابد. رواج صنایع روستایی در روستاها زمینه های جدیدی از کار و آشنایی بیشتر روستاییان با دیگر عرصه های فعالیت های اقتصادی ایجاد می کند که این امر باعث افزایش سطح مهارت ها و تنوع منابع درآمدی در مناطق روستایی می شود (درویشی، ۱۳۹۷: ۹۱۶).

نظریه پردازی چون فریدمن، میردال، هیرشمن و فرانسوا پرو نقش مهمی در ارائه این گونه الگوهای توسعه برای کشورهای پیشرفته و در حال توسعه داشته اند (باقریان و همکاران، ۱۳۹۵). جدول (۱).

جدول ۱. نظریات قطب های صنعتی

متغیرهای مورد مطالعه	سال	نظریه پرداز	نظریه مورد مطالعه
اثرات منفی قطب صنعتی بر مناطق پیرامون	۱۹۹۶	فریدمن	مرکز- پیرامون
اثرات مثبت: اگر صنایع از مواد اولیه مناطق روستایی استفاده کنند. اثرات منفی: اگر باعث از بین رفتن صنایع دستی روستایی شوند.	۱۹۵۰	هیرشمن	استراتژی توسعه نامتعادل
اثر انتشار: افزایش تقاضا برای مواد خام صنعتی، کشاورزی و کالاهای مصرفی اثر بازدارنده	۱۹۵۷	میردال	نظریه اقتصادی و مناطق توسعه نیافته
افزایش اثرات مثبت افزایش خدمات در روستاها افزایش اثرات اجتماعی	۱۹۶۰	واپرو	قطب رشد

در این قسمت نیز با توجه به هدف پژوهش، به نتایج مطالعات داخلی و خارجی انجام شده در زمینه موضوع پژوهش پرداخته شده است.

در هر تحقیق و پژوهشی شناخت پژوهش ها و تحقیقاتی که در خصوص هر عنوان و موضوعی، ارزیابی آن ها در سطوح مختلفی از ضروریات هر کار علمی است. پیشینه ها مهم ترین راهنما برای محققین برای به دست آوردن تازه ترین دست یافت ها است (یگانه و همکاران، ۱۴۰۰: ۸۴). هر چند در زمینه بررسی عوامل تأثیرگذار بر الگوی مسکن روستایی در منطقه مورد مطالعه مطالعات زیادی صورت نگرفته اما در زمینه این موضوع در دیگر نقاط کشور مطالعاتی چند صورت گرفته است که در اینجا به برخی از آن ها اشاره می شود (جدول ۲).

جدول ۲. پیشینه پژوهش

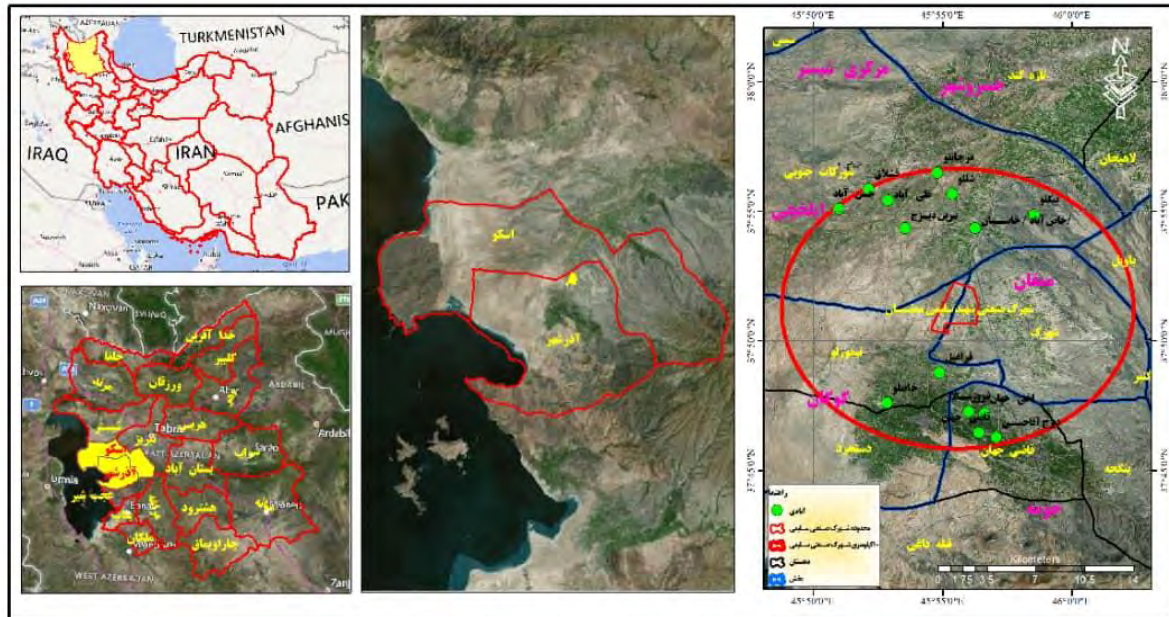
منابع	موضوعات	نتایج
Wang et al. (2008)	اثرات محیطی استقرار صنایع در نواحی روستایی چین	آلودگی آب را مشکلی اساسی قلمداد کرده و آلودگی منابع آب در این نواحی را در اثر استقرار این صنایع دانسته‌اند.
غدییری معصوم و همکاران (۱۳۹۴)	ارزیابی تأثیر شهرک‌های صنعتی بر کیفیت زندگی نواحی روستایی پیرامونی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی شریف، شهرستان ابهر)	ایجاد شهرک صنعتی شریف، بر مجموع شاخص‌های کیفیت زندگی در روستاهای مورد مطالعه اثر مطلوب داشته است. در این میان شاخص اشتغال، بیشترین تأثیر و شاخص بهداشت، کمترین تأثیر را از این شهرک پذیرفته است.
حیدری و همکاران (۱۳۹۴)	نقش شهرک‌های صنعتی در توسعه کالبدی و اقتصادی روستاهای پیرامون (مطالعه موردی: روستاهای پیرامون شهرک صنعتی ۲ اردبیل)	صنایع موجود در شهرک منطقه مورد مطالعه در توسعه اقتصادی و کالبدی روستاهای پیرامون ضعیف بوده است.
باقریان و همکاران (۱۳۹۵)	بررسی اثرات اقتصادی — اجتماعی شهرک‌های صنعتی در توسعه مناطق روستایی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی شهرستان سوادکوه)	در میان شاغلان شهرک‌های صنعتی شاخص‌های توسعه در دو دوره قبل و بعد از اشتغال اعم از افزایش درآمد، رضایت شغلی، برخورداری از امکانات بهداشتی و درمانی، بهره‌مندی از بیمه، گرایش به مهاجرت و اثرات بد زیست‌محیطی تفاوت معناداری را نشان می‌دهد.
نجیب دونده و همکاران (۱۳۹۵)	تبیین تأثیر شهرک‌های صنعتی بر پایداری سکونتگاه‌های روستایی: مطالعه موردی شهرک صنعتی بینالود در مشهد	ایجاد شهرک صنعتی در پایداری نواحی روستایی منطقه مورد مطالعه مؤثر بوده است. در نهایت در این پژوهش تأثیر نواحی صنعتی در روستاهای مورد مطالعه در ابعاد اجتماعی و اقتصادی بیشتر از بعد زیست‌محیطی بوده و تأثیر چشم‌گیری بر نواحی روستایی نداشته است.
جهانی و همکاران (۱۳۹۷)	تبیین اثرات شهرک‌های صنعتی بر پایداری سکونتگاه‌های روستایی با تأکید بر بعد مسافت و درصد شاغلین اقتصادی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی بینالود)	ایجاد شهرک‌های صنعتی بر پایداری سکونتگاه‌ها مؤثر است، طبق یافته‌های تحقیق درصد فعالان با ابعاد تأثیر شهرک صنعتی و تأثیر بر پایداری سکونتگاه‌ها همگی ارتباط مستقیم و معنی‌دار و بعد مسافت و درصد فعالان اقتصادی شهرک صنعتی بر پایداری سکونتگاه‌ها در همگی ارتباط معکوس و معنی‌دار وجود دارد.
توپ کانلو و همکاران (۱۳۹۷)	تأثیرات شهرک‌های صنعتی بر توسعه مناطق اطراف	مهم‌ترین تأثیرات شهرک خیام بر جوامع روستایی اطراف خود تأثیرات مثبت بر متغیرهای اقتصادی و کشاورزی منطقه مورد مطالعه بوده است.
گلادی و همکاران (۱۳۹۷)	تحلیل عاملی تأثیر مناطق صنعتی بر توسعه روستایی: مطالعه موردی منطقه صنعتی فراهان در ایران	برای کاهش مشکل اشتغال در مناطق روستایی، راه‌اندازی صنایع یا گسترش مشاغل غیر مزرعه‌ای می‌تواند یک راه‌حل منطقی برای حل این مشکل باشد. همچنین، برای افزایش درآمد روستاییان و افزایش تمایل آن‌ها به ماندن در روستاها، یک استراتژی برنامه‌ریزی شده برای صنعتی سازی روستاها مورد نیاز است.

مأخذ: یافته‌های پژوهش ۱۴۰۰

۳- روش تکنیک‌ها و قلمرو

پژوهش حاضر از حیث هدف اکتشافی و از نظر روش توصیفی-تحلیلی و از لحاظ جهت‌گیری در زمره پژوهش‌های کاربردی می‌باشد. محدوده مورد مطالعه نیز روستاهای شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز است. این پژوهش از حیث روش جمع‌آوری، پژوهشی کتابخانه‌ای-میدانی (مشاهده و پرسشنامه) محسوب می‌شود. در این پژوهش، برای تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز، طبق نظر اساتید دانشگاهی، کارشناسان حوزه روستایی، مطالعات میدانی محققان و ... روستاهایی که در شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک سلیمی قرار داشتند، به‌عنوان روستاهای نمونه انتخاب شدند.

در شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک سلیمی تبریز تعداد ۱۴ روستا قرار دارند که جامعه آماری تحقیق را تشکیل داده‌اند و آن‌ها طبق سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ دارای ۱۵۰۸۴ نفر جمعیت و ۴۶۲۹ خانوار بودند که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۳۰۶ خانوار روستایی به‌عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. انتخاب خانوارها در روستاهای نمونه بر اساس روش تصادفی ساده انجام گرفت تا اصل فرصت برابری برای همه خانوارها رعایت گردد (جدول ۳).

شکل ۱. نقشه روستاهای نمونه در شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک شهید سلیمی تبریز

جدول ۳. تعداد جمعیت، خانوار و تعداد نمونه در روستاهای شعاع ۱۰ کیلومتری شهرک شهید سلیمی تبریز

شهرستان	بخش	دهستان	روستا	خانوار	جمعیت	حجم نمونه
اسکو	ایلیچی	شورکات جنوبی	بیگلو	۱۵۶	۵۱۲	۱۰
			خاص آباد / خاصیان /	۳۴۰	۱۰۸۲	۲۲
			شللو	۶۵	۲۰۲	۱۰
			قشلاق	۸۵	۳۰۰	۱۰
			مرجانلو	۱۲۰	۴۲۳	۱۰
			حسن آباد	۳۳	۱۰۴	۱۰
			سرین دیزج	۲۹۰	۱۰۰۲	۱۷
			علی آباد	۸۰	۲۶۸	۱۰
			قراغیل	۳۷۳	۱۷۲۳	۲۴
			خالصو	۳۱۳	۹۵۰	۲۱
آذرشهر	حومه	دستجرد	فیروز سالار	۸۳۹	۲۵۸۲	۵۰
			اخی جهان	۷۷۵	۲۴۲۴	۴۲
			قاضی جهان	۱۱۰۷	۳۳۵۹	۶۰
			دیزج آقاحسن	۵۳	۱۵۳	۱۰
مجموع				۴۶۲۹	۱۵۰۸۴	۳۰۶

۴- یافته‌ها و تحلیل داده

نقش آمار توصیفی در واقع، جمع‌آوری، خلاصه کردن و توصیف اطلاعات کمی به دست آمده از نمونه‌ها یا جوامع است. اما در این قسمت سعی شده است تحقیق با توصیف اطلاعات پایان داده نشده، بلکه آنچه از بررسی گروه نمونه به دست آمده است به گروه‌های مشابه بزرگ‌تر تعمیم داده شود. از طرف دیگر چون همانند سایر کارهای تحقیقی، موارد مطالعه تمام اعضای یک جامعه ناممکن بود، از این رو شیوه‌هایی نیاز است که بتوان با استفاده از آن‌ها نتایج به دست آمده از مطالعه گروه‌های کوچک به گروه‌های بزرگ‌تر

تعمیم داده شود. به شیوه‌هایی که از طریق آن‌ها ویژگی‌های گروه‌های بزرگ بر اساس اندازه‌گیری همان ویژگی‌ها در گروه‌های کوچک استنباط می‌شود، آمار استنباطی گفته می‌شود. در این بخش با استفاده از شاخص‌های به‌دست‌آمده از استناد نظری به بررسی عوامل درونی و بیرونی مؤثر در استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای پیرامون پرداخته شده است. بنابراین پس از کدگذاری داده‌های جمع‌آوری شده در نرم‌افزار SPSS 25 جهت تحلیل در نرم‌افزار Smart PLS 3 به روش حداقل مربعات جزئی به تحلیل عوامل بیرونی و درونی مؤثر در استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای پیرامون پرداخته شده است. جدول (۴) متغیرهای آشکار و پنهان را نشان داده است.

جدول ۴. کدگذاری متغیرهای عوامل اقتصادی مؤثر در استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای پیرامون

کد	متغیر آشکار	متغیر پنهان	بعد
S1	افزایش تنوع شغلی	ایجاد اشتغال	
S2	ایجاد اشتغال غیر کشاورزی و فصلی		
S3	میزان افزایش فرصت‌های اقتصادی جدید		
S4	میزان افزایش اشتغال در بخش خدمات		
S5	میزان کاهش مهاجرت جمعیت فعال اقتصادی به شهر		
S6	میزان افزایش اشتغال زنان		
S7	میزان افزایش اشتغال در بخش صنایع سبک و کارگاهی		
S8	تعداد کارگران روستانشین شاغل در شهرک صنعتی		
S9	افزایش درآمد		
S10	کاهش تعداد دام		
S11	میزان خرید مواد اولیه واحدهای صنعتی از تولیدات روستاها	ارزش افزوده تولیدات کشاورزی	اثرات اقتصادی
S12	فرآوری تولیدات کشاورزی محلی		
S13	تهیه نهاده‌های اساسی کشاورزان		
S14	مکانیزه شدن کشاورزی		
S15	بهبود الگوی مصرف خوراک، پوشاک و کالاهای مصرفی	توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی	
S16	افزایش قدرت خرید		
S17	افزایش توان پس‌انداز		
S18	توان مالی برای تفریحات	افزایش ارزش زمین	
S19	میزان تغییر قیمت واحدهای مسکونی مشرف بر معبر اصلی		
S20	میزان تغییر تقاضا برای خرید زمین مسکونی		
S21	میزان تغییر تقاضا برای خرید اراضی زراعی		
S22	میزان تغییر قیمت اراضی زراعی	اعتبارات	
S23	میزان استفاده از اعتبارات جهت مقاوم‌سازی و نوسازی مسکن		
S24	میزان کاهش هزینه زندگی از طریق دسترسی به خدمات		

مأخذ: یافته‌های حاصل از استناد نظری تحقیق، ۱۴۰۰

برای دسترسی به ضرایب مسیر، معناداری، آزمون مدل اندازه‌گیری، آزمون مدل ساختاری و همچنین بررسی کیفیت مدل‌های اندازه‌گیری (بیرونی) و مدل ساختاری (درونی) باید مدل ترسیم‌شده را به کمک داده‌های آماری واردشده از طریق الگوریتم‌های ذیل محاسبه نماییم.

- بررسی پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری؛
- آزمون مدل ساختاری؛ و

- آزمون کیفیت مدل های اندازه گیری و ساختاری.

چون یکی از روش های ارزیابی متغیرهای پنهان در مدل اندازه گیری ترکیبی استفاده از تحلیل آماری در سطح متغیرهای مشاهده پذیر است و در اینجا هدف بررسی این مورد است که آیا یک متغیر مشاهده پذیر می تواند برای ایجاد متغیر پنهان تشکیل شونده مرتبط یا نامرتب باشد و همچنین معناداری معرف های تشکیل دهنده درخور توجه قرار می گیرد؛ بنابراین در جدول (۵) با استفاده از دستور PLS به بررسی پایایی مدل اندازه گیری پرداخته شده است.

جدول ۵. بررسی پایایی متغیرهای مشاهده پذیر ترکیبی

متغیرهای پنهان	آلفای کرونباخ	ضریب اسپیرمن	قابلیت اطمینان مرکب	(AVE) میانگین واریانس استخراج شده
اثرات اقتصادی	۰/۵۲	۰/۵۱	۰/۷۶	۰/۵۱
ارزش افزوده تولیدات کشاورزی	۰/۸۰	۰/۸۱	۰/۸۷	۰/۶۳
اعتبارات	۰/۶۱	۰/۸۱	۰/۸۲	۰/۷۰
افزایش ارزش زمین	۰/۷۴	۰/۸۹	۰/۷۹	۰/۵۰
ایجاد اشتغال	۰/۶۱	۰/۶۰	۰/۶۳	۰/۲۰
توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی	۰/۷۷	۰/۷۸	۰/۸۵	۰/۶۰

مأخذ: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

نتایج نشان دهنده آن است که به غیر از متغیر ایجاد اشتغال، بقیه متغیرها دارای پایایی و قابلیت اطمینان قابل قبول در همه ضرایب هستند. شکل زیر به بررسی پایایی متغیرهای مشاهده پذیر ترکیبی بر اساس قابلیت اطمینان مرکب که متشکل از آلفای کرونباخ و ضریب اسپیرمن (پایایی ترکیبی - composite reliability) یک معیار ارزیابی برآزش درونی مدل است و بر اساس میزان سازگاری سؤالات مربوط به سنجش هر عامل قابل محاسبه است. این نوع پایایی شباهت زیادی به روایی همگرا دارد و از همان پارامترهای روایی همگرا برای محاسبه پایایی مرکب استفاده می شود) است، پرداخته و پایایی قابل قبول (بالتر از ۰/۷) متغیرهای مشاهده پذیر ترکیبی را در همه متغیرها به جز ایجاد اشتغال نشان داده است که در این بین پایایی متغیر ارزش افزوده تولیدات کشاورزی (۰/۷۸۲) بیشتر است.

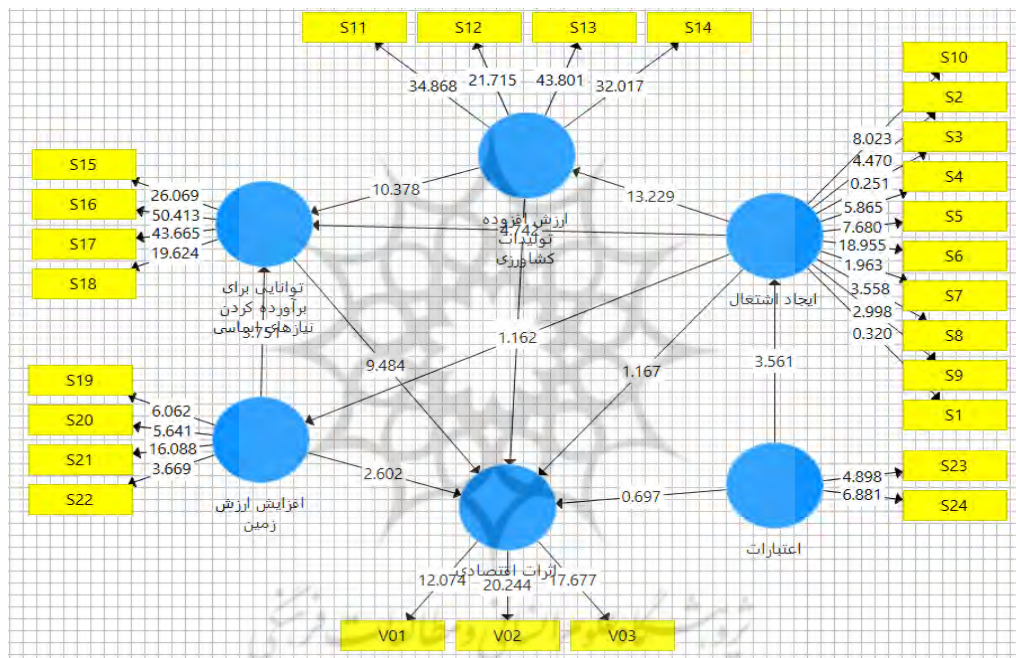
متغیرهای مکنون درون ز (نشان می دهد چند درصد از تغییرات درون ز توسط متغیر برون ز صورت می گیرد. مقادیر ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به ترتیب حد آستانه هایی مطرح هستند که ضعیف، متوسط و قابل توجه توصیف شده است). جدول (۶) شاخص ضریب تعیین را نشان داده است.

جدول ۶. شاخص ضریب تعیین

متغیرهای پنهان	R Square	R Square Adjusted
اثرات اقتصادی	۰/۳۹	۰/۳۸
ارزش افزوده تولیدات کشاورزی	۰/۲۹	۰/۲۹
افزایش ارزش زمین	۰/۰۱	۰/۰۱
ایجاد اشتغال	۰/۰۶	۰/۰۵
توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی	۰/۵۹	۰/۵۸

مأخذ: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

- مقادیر جدول بالا نشان می‌دهد متغیرها در آستانه قابل توجه قرار دارند. نتایج جدول بالا نشان می‌دهد:
- متغیر ارزش افزوده تولیدات کشاورزی با مقدار اسکوئر (۰/۳۹۲) بیشتر از مقدار استاندارد (۰/۳۳) بوده و بنابراین در حد آستانه متوسط توصیف می‌شود؛
  - متغیر افزایش ارزش زمین با مقدار اسکوئر (۰/۰۱۵) پایین‌تر از مقدار استاندارد (۰/۱۹) بوده و بنابراین در حد آستانه ضعیف توصیف می‌شود؛ و
  - متغیر ایجاد اشتغال با مقدار اسکوئر (۰/۰۶۰) بالاتر از مقدار استاندارد (۰/۱۹) بوده و بنابراین در حد آستانه ضعیف توصیف می‌شود؛
  - متغیر توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی با مقدار اسکوئر (۰/۵۹) پایین‌تر از مقدار استاندارد (۰/۱۹) بوده و بنابراین در حد آستانه متوسط توصیف می‌شود؛
- در ادامه به بررسی ضرایب مسیر (بتا) و معناداری آن پرداخته شده است.

شکل ۲. بررسی سطح متغیرهای مشاهده‌پذیر

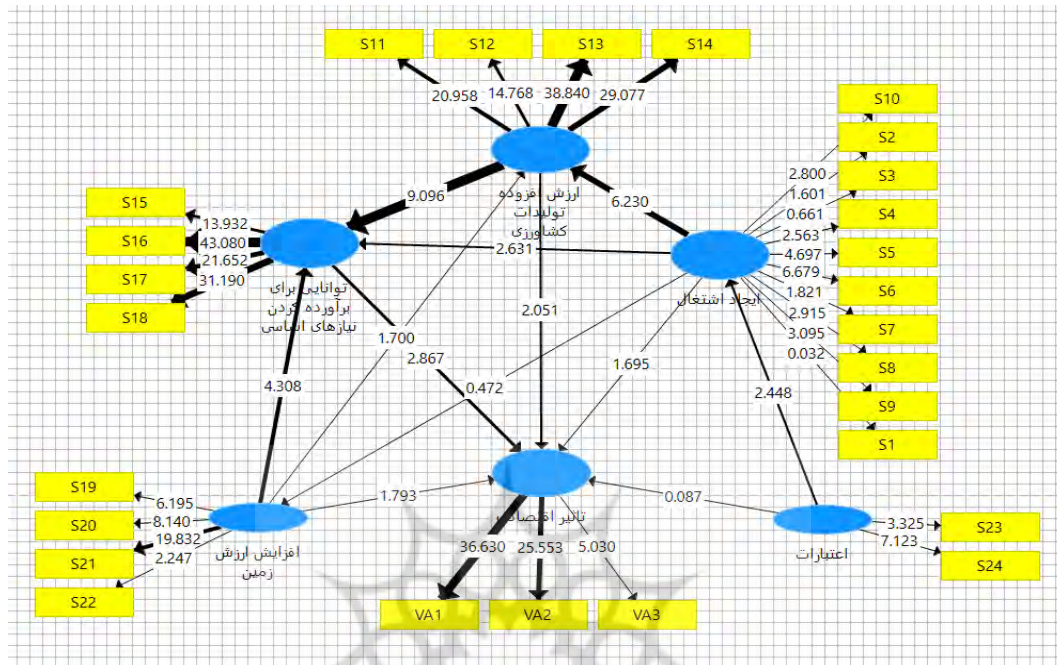
برای دسترسی به جداول ضرایب معناداری اثرات مستقیم و اثرات کل به خروجی الگوریتم PLS مراجعه می‌کنیم. جدول (۷) ضرایب مسیر میانگین، انحراف معیار و مقادیر تی را نشان می‌دهد.

جدول ۷. خروجی الگوریتم BT در آزمون مدل ساختاری

متغیر	نمونه اصلی	میانگین نمونه	انحراف معیار	آماره تی
ارزش افزوده تولیدات کشاورزی - اثرات اقتصادی	۰/۰۶	۰/۰۶	۰/۰۶	۱/۰۰
اعتبارات - اثرات اقتصادی	۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۰۵	۲/۶۹
افزایش ارزش زمین - اثرات اقتصادی	۰/۱۳	۰/۱۳	۰/۰۵	۲/۶۰
ایجاد اشتغال - اثرات اقتصادی	۰/۰۷	۰/۰۷	۰/۰۶	۱/۱۶
توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی - اثرات اقتصادی	۰/۶۵	۰/۶۵	۰/۰۶	۹/۴۸

مأخذ: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۰

معناداری ضرایب مسیر مکمل بزرگی و جهت علامت ضریب بتای مدل می باشد. چنانچه مقدار به دست آمده بالای حداقل آماره در سطح مورد اطمینان در نظر گرفته شده باشد، آن رابطه یا فرضیه تأیید می شود. در سطح معناداری ۹۰ درصد، ۹۵ درصد و ۹۹ درصد این مقدار به ترتیب با حداقل آماره تی ۱/۶۴، ۱/۹۶ و ۲/۵۸ مقایسه می شود. شکل (۵) وزن های عاملی متغیرهای مشاهده پذیر را نشان داده است.

شکل ۳. بررسی وزن های عاملی متغیرهای مشاهده پذیر

در اشتراک افزونگی یا شاخص کیفیت مدل ساختاری هدف آن بررسی توانایی مدل ساختاری در پیش بینی کردن به روش چشم پوشی می باشد. معروف ترین معیار سنجش آن شاخص Q2 استون- گایسلر است. سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ را به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای این شاخص معرفی کرده اند.

جدول ۸. مقادیر به دست آمده برای شاخص CV Red

متغیر	SSO	SSE	Q ² (=1-SSE/SSO)	قضاوت
اثرات اقتصادی	۹۰۰۰۰۰	۷۳۰۰۷۹	۰/۱۸	بالاتر از ۰/۱۵ و متوسط بودن شاخص
ارزش افزوده تولیدات کشاورزی	۱۲۰۰۰۰۰	۹۸۸۰۰۱	۰/۱۷	بالاتر از ۰/۱۵ و متوسط بودن شاخص
اعتبارات	۶۰۰۰۰۰	۶۰۰۰۰۰	-	-
افزایش ارزش زمین	۱۲۰۰۰۰۰	۱۱۹۷۰۹۸	۰/۰۰۲	پایین تر از ۰/۰۲ و ضعیف بودن شاخص
ایجاد اشتغال	۳۰۰۰۰۰۰	۲۹۷۵۰۹۲	۰/۰۰۸	پایین تر از ۰/۰۲ و ضعیف بودن شاخص
توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی	۱۲۰۰۰۰۰	۷۸۴۰۴۸	۰/۳۴	بالاتر از ۰/۱۵ و متوسط بودن شاخص

مأخذ: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

در نهایت به بررسی مدل کلی مدل معادلات ساختاری پرداخته شده است. در مدل سازی حداقل مربعات جزئی، شاخصی به نام نیکویی برازش پیشنهاد شده است. این شاخص هر دو مدل اندازه گیری و ساختاری را مدنظر قرار می دهد و به عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می رود. برای محاسبه میانگین یا متوسط مقادیر اشتراکی متغیرهای مدل، از خروجی الگوریتم PLS، در قسمت شاخص های کیفی مدل، جدول (۹) نشان داده شده است.

جدول ۹. نیکویی برازش مدل

مدل تخمینی	مدل استاندارد	
۰/۱۳	۰/۱۲	SRMR
۶/۸۶	۶/۱۷	d_ ULS
۲/۲۰	۲/۱۴	d_ G
۲۹۷۱/۹۸	۲۹۲۱/۶۷	Chi-Square
۰/۳۱	۰/۳۲	NFI

مأخذ: یافته های تحقیق، ۱۴۰۰

نتایج جدول فوق نشان می دهد مدل از نیکویی برازش برخوردار بوده و قابل تعمیم است. با توجه به پایین بودن تمام مقادیر برای متغیرهای ایجاد اشتغال و افزایش ارزش زمین نتیجه گیری می شود که متغیر توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی مهم ترین تأثیر استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای پیرامونی است.

۵- بحث و فرجام

تحقیق حاضر باهدف تبیین و تحلیل اثرات اقتصادی فعالیت شهرک های صنعتی بر سکونتگاه های روستایی پیرامونی شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز انجام گرفته است. روستاها و ساختار اجتماعی آنها امروزه بسیار متنوع تر و پیچیده تر از چیزی است که وضعیت موجود آن را به چند عامل خاص نسبت داد اما نحوه روابط بین شهر و روستا در ابعاد بسیاری بر شکل پذیری، رشد و توسعه سکونتگاه های روستایی و همچنین ساختار و کارکرد آنها به عنوان یک عامل اساسی، اثرگذار است. از این رو تعاملات شهر و روستا را می توان به دو دسته تعاملات فضایی تقسیم بندی نمود: عرضه نیروی انسانی برای بخش های صنعت و خدمات، ارائه مواد اولیه به شهرها مانند محصولات کشاورزی و غیر کشاورزی روستایی و جریان دوم دریافت خدمات، کالا، اطلاعات، سرمایه، فرصت های شغلی، ارتباط با بازار و... هرچقدر روستایی به شهرهای پرجمعیت تر و دارای نفوذ عملکردی بالا، دسترسی داشته باشد از فرصت های اقتصادی بالاتری بهره مند بوده که موجب شکل گرفتن سکونتگاه های روستایی با مقیاس بزرگ تر و توسعه یافته تری خواهد شد. این فرآیند تا جایی اثرگذار است که ارتباط بین روستاها و شهر به خصوص در روستاهایی که در نزدیکی شهرها قرار دارند به تدریج به سمت ادغام ساختاری و عملکردی روستاها در شهر مجاور سوق می یابد. در این راستا، نتایج تحقیق از نظر اثرات اقتصادی شهرک صنعتی شهید سلیمی بر سکونتگاه های روستایی پیرامونی در روستاهای مورد مطالعه نشان داد، با توجه به پایین بودن تمام مقادیر برای متغیرهای ایجاد اشتغال و افزایش ارزش زمین، می توان این گونه نتیجه گیری کرد که متغیر توانایی برای برآورده کردن نیازهای اساسی با میانگین ۰/۳۶۴ مهم ترین تأثیر استقرار شهرک صنعتی شهید سلیمی در روستاهای

پیرامونی خود بوده است. مقایسه نتایج تحقیق حاضر با سایر تحقیقات نشان داد، نتایج این تحقیق با تحقیقات حیدری و همکاران، (۲۰۱۶) و باقریان و همکاران، (۲۰۱۷) همسو بوده و تحقیقات قدیری معصوم و همکاران، (۲۰۱۶)، نجیب‌داونده و همکاران (۲۰۱۷)، توپکانلو و همکاران، (۲۰۱۹) و گلابی و همکاران، (۲۰۱۹) مغایر با نتایج تحقیق حاضر بوده است.

پیشنهادات

- با توجه به اینکه بیشتر تولیدات شهرک صنعتی شهید سلیمی به دیگر نقاط کشور صادر و یا در داخل استان توزیع و به فروش می‌رسد، نواحی روستایی اطراف این شهرک عایدات نسبتاً کمتری از بابت بازاریابی و فروش این محصولات دارند.
- واحدهای تولیدی می‌توانند برای تأمین مواد اولیه موردنیاز خود به منابع محلی موجود در منطقه توجه زیادی داشته باشند. که این امر نیازمند شناخت و مکان‌یابی این منابع از سوی شرکت‌های فعال در این شهرک صنعتی می‌باشد.
- تأمین و استقرار بهینه خدمات با توجه به استانداردها و دسترسی هر چه بهتر تمامی روستاییان
- شهرک صنعتی شهید سلیمی باعث افزایش فرصت‌های شغلی شده و با توجه به اینکه این امر می‌تواند زمینه لازم برای گسترش مشاغل غیرتخصصی جهت اشتغال فصلی کشاورزان منطقه فراهم کند. در این راستا پیشنهاد می‌شود سازمان فنی و حرفه‌ای اقدام به برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه برای روستاییان مایل به اشتغال در بخش صنعت و ارائه مدرک به آن‌ها نموده تا ضمن توانمندی هرچه بیشتر این افراد، زمینه اشتغال ثابت آن‌ها در بخش صنعت فراهم شود.
- توجه به این امور در جهت بهره‌مندی مناطق روستایی اطراف این شهرک، می‌تواند باعث رونق بیشتر وضعیت اقتصادی منطقه مورد مطالعه شود.

۶- منابع

علیزاده، توچید، مظلوم خراسانی، محمد، مجدی، علی اکبر (۱۴۰۰)، مطالعه پیامدهای اجتماعی و اقتصادی شهرک‌های صنعتی بر نواحی روستایی مورد مطالعه: شهرک‌های صنعتی شهرستان ارومیه، نشریه راهبردهای توسعه روستایی، دوره ۸، شماره ۴، صص ۳۹۹-۴۱۸.

باقریان جلودار، مصطفی، قربانپورلندی، زهرا، جوادی‌نیا، علی (۱۳۹۵)، بررسی اثرات اقتصادی-اجتماعی شهرک‌های صنعتی در توسعه مناطق روستایی نمونه موردی: شهرک‌های صنعتی شهرستان سوادکوه، دو فصلنامه مشارکت و توسعه اجتماعی، دوره ۲، شماره ۳، صص ۶۹-۹۱.

بخشی، زهرا، مطیعی لنگرودی، سید حسن، فرجی سبکیار، حسنعلی، قدیری معصوم، مجتبی (۱۳۹۸)، تحلیل فضایی پایداری اقتصادی سکونتگاه‌های روستایی (منطقه سبزوار- نیشابور)، فصلنامه اقتصاد فضا و توسعه روستایی، سال هشتم، شماره سوم، صص ۱-۳۲.

براتی، علی اکبر (۱۴۰۰)، بررسی اثرات اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهرک صنعتی علویجه بر روستاهای اطراف، نشریه پژوهش‌های روستایی، انتشار آنالین ۱۴۰۰.

بکایی، آذر (۱۳۹۸)، تحلیل اثرات اقتصادی و کالبدی فعالیت شهرک‌های صنعتی بر سکونتگاه‌های روستایی پیرامونی (مطالعه

موردی: شهرک صنعتی شهید سلیمی تبریز، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز.

درویشی، حنا (۱۳۹۷)، تحلیل وضعیت صنایع روستایی قبل و بعد از انقلاب اسلامی، نشریه جغرافیا و روابط انسانی، دوره ۱، شماره ۳، صص ۹۳۴-۹۱۴.

ابراهیم زاده، عیسی، ربیب پور، کوهزاد (۱۳۹۰)، بررسی روند تغییرات درجه توسعه یافتگی مناطق روستایی سیستان و بلوچستان با بهره گیری از تاکسونومی عددی طی دهه های ۱۳۸۵ و ۱۳۷۵، نشریه جغرافیا و توسعه، دوره ۹، شماره پیاپی ۲۴، صص ۵۱-۷۶.

قدیری معصوم، مجتبی، رضوانی، محمدرضا، حاجیلو، مهدی (۱۳۹۳)، بررسی تأثیر شهرک های صنعتی بر کیفیت زندگی در مناطق روستایی اطراف (مطالعه موردی: شهرک صنعتی شریف شهرستان ابهر)، نشریه پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره ۴۷ شماره ۲، صص ۳۱۳-۲۹۷.

حیدری ساریان، وکیل (۱۳۹۵)، نقش شهرک های صنعتی در توسعه کالبدی و اقتصادی روستاهای اطراف (مطالعه موردی: روستاهای اطراف شهرک صنعتی اردبیل ۲)، نشریه پژوهش های روستایی، دوره ۲، شماره ۵.

یگانه، افشین، تحلیل زیست پذیری اقتصادی در روستاهای پیراشهری ملکان، مجله توسعه فضاهای پیراشهری، سال سوم، شماره اول، صص ۹۶-۷۹.

جهانی، مهدی، نجیب دونده، مجید، بهنیافر، ابوالفضل (۱۳۹۸)، تبیین اثرات شهرک های صنعتی بر پایدارسازی سکونتگاه های روستایی با تأکید بر بعد مسافت و درصد شاغلین اقتصادی (مطالعه موردی: شهرک صنعتی بینالود)، چهارمین کنگره بین المللی توسعه کشاورزی، منابع طبیعی، محیط زیست و گردشگری ایران، تبریز-دانشگاه هنر اسلامی تبریز.

نجفی کانی، علی (۱۳۸۵). اثرات شهرک ها و نواحی صنعتی در مناطق روستایی از دیدگاه توسعه پایدار مطالعه موردی: شهرستان بابل، رساله دکتری، دانشگاه تهران.

Anh, P.N.N. (2018). Impacts of industrial zones on the socio-economic development of Binh Duong province. PhD Thesis, University of Economics Ho Chi Minh City.

Christiaensen, Luc, Joachim, De, Weerd, Yasuyuki. 2013. Urbanization and Poverty Reduction, the Role of Rural Diversification and Secondary Towns. The World Bank Africa Region, Office of the Chief Economies.

Golabi, S. Ebrahimi, M. S (2018), Factor Analysis of the Impact of Industrial Areas on Rural Development: A Case Study of Farahan Industrial Area in Iran, Journal of Sustainable Rural Development, December 2018, Volume 2, Number 1 - 2.

Karimzadeh, H. Valaei, M. Manafi Azar, R. (2017). The role of diversification activities in the sustainability of the rural economy. Case study: Miandoab city. Journal of Spatial Planning. 6 (20). PP: 124 - 143. (Persian).

Kien, N.T. (2016). Sustainable development of industrial zones-Contributing to the development of Vietnam's economy. Journal of Financial-Accounting Studies, 01 (150).

Kim Anh, Vu Thi, Viet Ha, Hoang Thi, Thu Ha, Dao, Thi Diem Chi, Nguyen (2019), The Impacts Of Industrial Parks To Socioeconomic Development Experimental Research In Thai Binh Province, Vietnam, Academy of Accounting and

- Financial Studies Journal, Volume 23, Issue 4, 2019.
- Najib Davandeh, Majid. Jahani Sani, Mahdi. Behniafar, Abolfazl (2017), Explaining the Effects of Industrial Estates on the Sustainability of Rural Settlements: A case study of Binaloud Industrial Estate in Mashhad, Ukrainian Journal of Ecology, 2017, 7(4), 304 - 315, doi: 10.15421/2017_121.
- Nobakht, R, Fathi,S, and Karimian, H. (2015). Effect of Industrial Towns on Socio-economic Development in Iran (Case of Study: Tribal Regions in Masjid Soleiman). Journal of Iranian Social Development Studies, 7(1): 111 - 125. (Persian).
- Piramoon, L. and Rezaei-Moghaddam, K.(2014). Investigating the economic and environmental effects of tourism on rural areas in Iran. Journal of Middle East Applied Science and Technology. 21. PP: 712 - 715.
- Portaheri, M, Eftekhari, R, and Taghavi, (2013). The Role of Industrial Towns in the Economic Development of Surrounding Villages (Case Study: Behshahr Industrial Town). Geographical Research Quarterly, 28(3):105 - 118. (Persian).
- Powe, Neil (2020), Sustainable development, sustainability and research within the Journal of Environmental Planning and Management, Journal of Environmental Planning and Management, Vol. 63, No. 9, pp. 1523 - 1527.
- Riahi. V. Pashazadeh, A. (2015). Investigating the effects of establishing Garmi industrial town on the development of areas around the village. Journal of Applied Research in Geographical Sciences. 14 (33). PP: 7 - 25. (Persian).
- Salemizadeh, Sh. (2018). Investigating Industrial Estates in Economic and Social Development of Rural Areas Case Study: Elahi District, Fourth International Conference on Geographical Sciences. Shiraz. (Persian).
- Shahi. M. Masti. R. Khajavi. V. (2017). The Role of Industrial Towns in the Economic and Social Development of Surrounding Villages (Case Study: Villages around Ardabil Industrial Town 2). 2nd International Congress on Earth, Space and Clean Energy with a focus on natural resource management, agriculture and sustainable development. Tehran. (Persian).
- Wang.M, Webber.M, Finlayson.B & Barnett.J (2008), "Rural industries and water pollution in China", Journal of Environmental Management, No.86, pp 648 - 659.
- Z.N. Tupkanloo. S. Yazdani (2019), the effects of industrial towns on development of surrounding areas, Ukrainian Journal of Ecology, 2019, 4(8), 70 - 78.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی